

כתבה: גליה כהן

חוזה גלישה לשימוש בטוח ברשת

מעובד מאתר איגוד האינטרנט הישראלי

האינטרנט הוא אחד מכלי העבודה והלימוד הטובים ביותר שעומדים כיום לרשותנו. אולם, ככל שנחשפים ליתרונות, מגלים גם את החסרונות: הגולשים - בעיקר הצעירים והפחות מנוסים שבהם - נתקלים גם באלימות, הסתה, מסרים מפתים ועוד. כמחנכים עלינו לתת כלים להתמודד עם תופעות אלו ולסייע לדור הצעיר לעשות שימוש נכון באינטרנט.

להלן הצעה לערוך "חוזה גלישה" בין החניכים לבין המדריכים בקבוצה.

לקראת יום החתימה על החוזה יש לשוחח עם החניכים באופן פתוח על נושא הגלישה ברשת, במטרה להבהיר את החשיבות של שמירה על כללי בטיחות.

החוזה כולל מספר כללי זהירות ובטיחות בגלישה, ובמסגרתו מתחייבים המדריכים להיות סבלניים כלפי החניכים ולקיים עימם דיאלוג פתוח בנוגע להצבת גבולות בשיטוט ברשת, מתוך אמון וללא חרדה מיותרת.

מצורף:

- ◆ חוזה אישי לכל חניך. החוזה הוא הדדי בין החניך לבין קבוצתו. על כל חוזה יחתום החניך ומדריכי הקבוצה.
- ◆ הסכם קבוצתי שנערך ונוסח ע"י הקבוצה לאחר קיום דיאלוג פתוח עם כל חבריה.

חוזה הגלישה של

הקבוצה שלי ואני אוהבים ומעריכים את השימוש באינטרנט. אנחנו יודעים שבאינטרנט אפשר ללמוד, לשחק וליהנות. אנחנו גם יודעים שכשגולשים ברשת חשוב להיות זהירים וערניים. הסכם זה יעזור לנו לשמור על הכללים כדי להיות בטוחים שאנחנו בטוחים.

אני _____ מתחייב:

✓ לשמור על עצמי ועל הפרטיות שלי

לא אמסור מידע אישי עליי או על אחרים לזרים, ללא הסכמת הוריי. לפני שאעשה שימוש באפליקציות או משחקים או אסמן V במקומות המיועדים לכך, אקרא את הנחיות השימוש (אם הן באנגלית, אבקש ממבוגר לסייע לי) ואשים לב לסוג המידע שהרשתות והאפליקציות עשויות לאסוף בקשר אליי. לא אסמן V, במקומות המיועדים לכך, מבלי להבין את המשמעות ומבלי שאבקש אישור הורה או בן משפחה מבוגר. הרשת היא מקור להנאה ולמידה. אם יש משהו שגורם לי לחוש איום, לא בנוח, אם מישהו מבקש ממני לעשות דברים שלא נראים לי או מתייחס אליי באופן לא מכובד, אתנתק מיד ואדווח למבוגר קרוב.

✓ להתנהג בכבוד ואחריות

אנסה תמיד לנהוג באופן אדיב ברשת. לא אנהג בבריונות, לא אשפיל או אציק למישהו ברשת או בטלפון הנייד – באמצעות הפצת צילומים, צילומי מסך, הפצת שמועות או פתיחת פרופילים מזויפים. אעמוד בתוקף מול מי שכן ינהג בבריונות ואספר למדריכים. אני יודע שצילומים וסרטונים שאשתף, וכל דבר שאני כותב על עצמי ועל אחרים ברשת – יכול להיות מופץ ללא ידיעתי. לכן, לא אשתף ברשת שום דבר שלא הייתי רוצה שהמשפחה שלי, המורים או החברים שלי יראו. כשאני מפיץ, משתמש או מתייחס ליצירה כלשהי שנוצרה על ידי אדם אחר, תמיד אציין את שם היוצר או האמן. אני מודע לכך שאחרים חייבים לציין את שמי, כאשר הם משתמשים או מפיצים משהו שאני יצרתי.

להבין ✓

אני יודע שלא כל מה שאני קורא, רואה או שומע ברשת הוא אמת. בכל פעם מחדש אשקול אם המידע או המקור הם אמינים. כשאכתוב, אעשה מאמץ למסור מידע אמין ואחראי.

אספר את האמת בקשר לזמן שאני מבלה בתקשורת סלולרית ובאינטרנט, ואוכיח שאני עושה שימוש אחראי בטלפון הנייד וברשת.

אחליט עם הקבוצה והמדריכים כמה זמן ובאיזה אופן אשתמש בטלפון הנייד ואגלוש ברשת, ואעמוד בהחלטות אלו.

אהיה ער לכמות הזמן שאני מבלה מול מסכים, ואמשיך להקדיש זמן גם לפעילויות ולאנשים מחוץ לעולם הווירטואלי.

אנחנו (המדריכים) _____ מתחייבים:

- ✓ להיות סבלניים כשתספר לנו על מקרה ברשת.
- ✓ לדבר אתך על מה שמטריד אותנו, ונסביר למה – לפני שנאמר לך "לא".
- ✓ לדבר אתך, ולכבד את הנושאים שמעניינים אותך.
- ✓ לאפשר לך לטעות ולעזור לך ללמוד מהטעויות שלך.
- ✓ לכבד את הפרטיות שלך – ולדבר אתך אם משהו מדאיג אותנו.

הקבוצה שלי ואני אוהבים ומעריכים את השימוש באינטרנט. אנחנו יודעים שבאינטרנט אפשר ללמוד, לשחק וליהנות. אנחנו גם יודעים שכשגולשים ברשת חשוב להיות זהירים וערניים. כתיבת ההסכם תעזור לנו לשוחח ותעזור לנו לשמור על הכללים כדי להיות בטוחים שאנחנו בטוחים!

_____ חתימה שלי:

_____ חתימת המדריכים:

_____ ההסכם של קבוצת:

_____ תאריך:

הסכם קבוצתי מותאם אישית

היעזרו בנקודות הבאות כבסיס לשיחה. לאחר מכן, השתמשו בטופס המותאם אישית לניסוח הסכם שמתאים לקבוצה שלכם.

איפה, מתי ולכמה זמן?

- ◆ החליטו על המקומות שבהם מותר להשתמש במכשיר. האם רק באזורים הכלליים, כמו הסלון או המטבח? האם מותר להם להשתמש בו בזמן הארוחות?
- ◆ שימו לב להבדל בין שימוש במכשיר למטרות לימודיות לבין השימוש בו לפנאי.
- ◆ שוחחו על המשמעות של "איזון" בין השימוש בטכנולוגיה ותקשורת ובין פעילויות אחרות. האם ברצונכם לקבוע שבשעת ארוחת הערב יש איסור על מכשירים – גם לילדים וגם למבוגרים? או לקבוע שעה שלאחריה לא ייעשה שימוש במכשירים?

נוכחות המדריכים

- ◆ דברו על תפקידכם כמדריכים, לשמור ולהדריך את החניכים ברשת. זהו דרכים בהן תוכלו לקיים תקשורת פתוחה וכנה באשר לשימוש במכשירים.
- ◆ שוחחו על מעורבות הפנימייה בשימוש החניכים במכשיר. האם המדריך יפקח על פעילות הילדים ברשת? אם כן, איך? האם יתבקשו החניכים להעניק למדריכים גישה חופשית לחשבון הפייסבוק שלהם ולהודעות בטלפון שלהם?
- ◆ דברו על סוגי האפליקציות בהן ישתמשו החניכים ועל החשבונות שיפתחו. עברו יחד על האפליקציות האהובות על החניכים, ולימדו כיצד משתמשים בהן, למה הן משמשות ומה מגניב בהן.

הגדרות פרטיות

- ◆ תרגלו ביחד יצירת סיסמא חזקה. השתמשו בלפחות שמונה תווים – אותיות, מספרים וסימנים – והימנעו משימוש במידע פרטי כלשהו – שמות, כתובות או תאריכי לידה. דאגו לשמור את כל הסיסמאות ושמות המשתמש במקום בטוח.
- ◆ שוחחו על החשיבות של אי מסירת סיסמאות לאנשים אחרים והחליטו האם למדריכים תהיה גישה לחשבונות אלה.
- ◆ עברו ביחד על הגדרות פרטיות ומדיניות פרטיות. דאגו לכך שהילדים מבינים את המידע שהחברות והרשתות עשויות לאסוף אודותם. החליטו ביחד מהי מידת הציבוריות הרצויה לשיתוף צילומים ותכנים אחרים.

שימור ואחזקה

- ◆ שוחחו על מה נתפס בעיניכם כשמירה ותחזוקה אחראית של המכשירים, שלעיתים הם יקרים ביותר. מה יהיה מיקום המכשיר והיכן יוטען. מדוע חשוב לשמור על המכשיר ולא לזרוק אותו סתם לתוך התיק.
- ◆ שוחחו על עניין האחראיות. כדאי להבהיר היכן האחראיות ומה יקרה אם המכשיר ייגנב, ייאבד או יישבר – אפילו אם זה יקרה בטעות.

תקשורת אחראית ברשת

- ◆ שוחחו על ההבדל בין שימוש במכשיר לתקשורת עם בני הכיתה למטרות לימודיות, והשימוש במכשיר לתקשורת חברתית.
- ◆ שוחחו על חוקי המשפחה לשימוש לתקשורת ברשתות חברתיות ובהודעות – כיצד לתקשר עם אנשים שמכירים היטב, עם אנשים שבקושי מכירים ועם אנשים בלתי מוכרים. מה המשמעות של תקשורת מכבדת? איך זה נראה ונשמע? השתמשו בדיון הזה כמקפצה לשיחה על בריונות, פרטיות ובטיחות.

ההסכם של קבוצת _____

הסכם זה מגדיר את הציפיות שלנו באשר לשימוש בטלפון/מחשב/טאבלט בקבוצה.

הסכמנו על הנקודות הבאות:

איפה, מתי ולכמה זמן?

שוחחנו על המשמעות של שימוש מכובד ומתאים של המכשיר. הסכמנו ש...

נוכחות המדריכים

שוחחנו כיצד אנחנו, כצוות, נהיה מעורבים בפיקוח על השימוש במכשיר. הסכמנו ש...

הגדרות פרטיות

שוחחנו על סוגי החשבונות שאפתח והאופן שבו אשמור על מידע אישי. הסכמנו ש...

שימור ואחזקה

שוחחנו כיצד לשמור על המכשיר, ומה יקרה אם הוא ייגנב, ייאבד או יישבר. הסכמנו ש...

תקשורת אחראית ברשת

שוחחנו על הדרכים השונות בהן אתקשר עם אנשים תוך כדי שימוש במכשיר, ואיך נראית תקשורת מכבדת, אחראית ובטוחה. הסכמנו ש...

חתימת המדריכים _____ חתימה שלי: _____